

Вища освіта в Україні

В. М. КОПА

СОЦІАЛЬНА ВАЛЕОЛОГІЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Видавництво "Новий Світ – 2000"

КОПА В. М.

СОЦІАЛЬНА ВАЛЕОЛОГІЯ

Навчальний посібник

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Львів
«Новий Світ-2000»
2011

УДК 613(075)
ББК 28.903я7
К65

*Розповсюдження та тиражування
без офіційного дозволу видавництва
заборонено.*

*Рекомендовано Міністерством освіти та науки України
(Лист № 1/11-230 від 13.01. 2011 р.)*

Рецензенти:

Чугуєнко В.М. - доктор філ. наук, професор кафедри соціології, філософії і права Одеської національної академії харчових технологій;

Шандра О.А. - доктор медичинських наук, професор, завідувач кафедри фізіології Одеського державного медичного університету;

Псядло Е.М. - доктор біологічних наук, професор кафедри клінічної психології.

ISBN 978-966-418-164-5

К 65 Копа В.М.

Соціальна валеологія: Навч. посібник. Копа В.М. - Львів.: «Новий Світ-2000», 2011. -204 с.

Робота містить гуманітарне дослідження соціальних і валеологічних чинників здоров'я. Своєрідність авторського підходу полягає в тому, що проблема соціального здоров'я розглядається в єдності аксіологічного і валеологічного аспектів. Сутність життєвого модусу здоров'я подається автором, як процес розгортання природного і соціального, здорового і хворобливого, свідомого і генетично-уродженного, сутнісних сил людини і ціннісних імперативів суспільства. Сам модус здоров'я визначається як культурно-історично визначена та виправдана іманентна властивість, що задає єдність суспільного і індивідуального в ціннісному полі. На відміну від здорового способу життя, модус здоров'я є культурно-історично визначеною життєспроможністю людини до реабілітаційної та продуктивної діяльності в суспільстві.

Досліджені різні валеологічні норми модусу здоров'я, механізм реалізації здорового способу життя, його параметри, аксіологічні, соціальні і іманентні характеристики. Доведено, що аксіологічний вимір модусу здоров'я виявляє його суспільну цінність та визначає практичні напрямки державного регулювання та охорони здоров'я громадян. На основі результатів теоретичних та соціологічних досліджень зроблені висновки практичного характеру.

Навчальний посібник розрахований на студентів і викладачів загальних гуманітарних дисциплін ВНЗ, а саме: для спеціальностей: «Педагогіка», «Філософія», «Соціологія», «Психологія», «Фізичне виховання», «Безпека життєдіяльності», тощо А також, для викладання предмету «Основи здоров'я».

УДК 613 (075)
ББК 28.903я7
К 65

© Копа В.М, 2011
© «Новий Світ-2000», 2011

ISBN 978-966-418-164-5

ЗМІСТ

Розділ 1. Валео-логістика: соціально-філософські, методологічні та ретроспективні аспекти модусу здоров'я.....	14
1.1. Методологічні основи аналізу модусу здоров'я.....	14
1.2. Парадигми модусу здоров'я.....	17
1.2.1. Історико-наукова ретроспектива модусу здоров'я і здорового способу життя.....	25
1.2.2. Гуманітарні, соціальні та логіко-семантичні аспекти дослідження модусу здоров'я.....	31
1.3. Соціальні і психологічні теорії здоров'я.....	36
1.4. Соціальна і філософська реконструкція поняття модусу здоров'я: сутність, структура та виміри.....	42
1.5. Модус здоров'я як спосіб реабілітаційно - креативних відносин життя.....	45
1.6. Якість та тривалість життя як виміри здоров'я.....	50
1.7. Потреба до здоров'я та цінність здоров'я.....	54
1.8. Здоров'я як спосіб існування життєвих сил людини.....	59
1.9. Аксиологічні регулятиви модусу здоров'я.....	66
1.10. Механізм реалізації соціокультурного ідеалу модусу здоров'я.....	74
Висновки.....	80
Слова для скрині.....	86
Література і рекомендовані джерела до розділу 1.....	87
Розділ 2. Валео-соціалізація: конгруентність системи цінностей та соціально-здорового способу життя.....	94
2.1. Здоровий спосіб життя як соціальний процес і особиста цінність.....	94
2.2. Концептуальні підходи дослідження способу життя людини.....	97
2.3. Загальні критерії здорового способу життя.....	105
2.3.1. Критерії та фактори суспільного здоров'я.....	111
2.4. Соціально-валеологічні принципи у формуванні особистого здорового способу життя.....	121
2.4.1. Здоров'єзберігаюча парадигма освіти у валеологічних дослідженнях.....	122
2.4.2. Державні стандарти і програми здоров'я.....	127
2.4.3. Культура здоров'я як спосіб існування духовності особи.....	129
2.4.4. Принципи організації збереження здоров'я людини.....	138
Висновки.....	141
Слова для скрині.....	142
Література і рекомендовані джерела до розділу 2.....	142

Розділ 3. Валео-стандартизація: державна політика та суспільне регулювання модусу здоров'я в Україні.....	146
3.1. Міжнародно-правові стандарти в області охорони здоров'я людини.....	146
3.2. Кризовий стан здоров'я української нації і шляхи його подолання державними та суспільними заходами.....	159
3.3. Здоровий спосіб життя як фактор національної безпеки України.....	179
Висновки.....	186
Слова для скрині.....	188
Література і рекомендовані джерела до розділу 3.....	188
Словник термінів.....	191
Післямова	196